

Tämä on rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Koivumäki, Timo; Virtanen, Ilpo

Julkaisun nimi: Alussa olivat data, kuokka ja Jussi – etua bisnekseen

Julkaisuvuosi: 2023

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Koivumäki, T. & Virtanen, I. (28.1.2023). Alussa olivat data, kuokka ja Jussi – etua bisnekseen. *Kaleva*, s. 42

Alussa olivat data, kuokka ja Jussi – etua bisnekseen

Yksi suurimmista globaaleista muutostrendeistä on käytettävissä olevan datan määrän kasvu.

Erilaiset sensorit, anturit ja laitteet keräävät tietoa meistä ja ympäristöstämme kiihtyvällä tahdilla. Verkkojen kytkettyjen laitteiden määrä on kasvanut kymmenillä prosenteilla vuosittain ja ylittää ensi vuonna 15 miljardin laitteen rajan. Samaan aikaan kehittyvät myös analytiikan teknologiat.

Teknologian kehitys ja saatavilla olevan datan määrän kasvu johtavat väistämättä lukuisiin muutoksiin yhteiskunnan toiminnassa ja sen jäsenten vuorovaikutuksessa. Kasvavat datamassat ja liiketoiminta-analytiikka haastavat myös olemassa olevia liiketoimintamuotoja. Erityisen haasteellista on, että muutos on jatkuvaa ja kiihtyvää.

Otsikon mukailtu lainaus Väinö Linnan suurteoksesta Täällä Pohjantähden alla kuvaakin monien yritysten kokemaa haastetta kasvavan datasuon äärellä. Kerättyä dataa kyllä on yllin kyllin, mutta osaaminen sen hyödyntämisessä on vielä monin paikoin lapsenkengissä.

Kerätyn datan tehokas hyödyntäminen on jatkossa yksi keskeisimmistä menestyvän liiketoiminnan kivijaloista. Data- ja liiketoiminta-analytiikan osaaminen ovat ratkaisevan tärkeitä, kun yritykset kilpailevat digitalisoituvassa maailmassa.

Viime vuosien tutkimustiedon perusteella voidaan luotettavasti todeta, että työn tuottavuus ja yrityksen arvo kasvavat merkittävästi siirryttäessä datapohjaiseen pää-

PUHEENVUORO

TIMO KOIVUMÄKI

ILPO VIRTANEN

”Datan tehokas hyödyntäminen on jatkossa yksi keskeisimmistä menestyvän liiketoiminnan kivijaloista.”

töksentekoon. Konsulttiyritys Gartnerin ennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä 70 prosenttia menestyneimmistä yrityksistä pärjää kilpailussa nimenomaan vahvan datastrategian ja tiedolla johtamisen avulla.

Analytiikan ja datapohjaisen päätöksenteon hyödyt ovat merkittävässä roolissa myös vastattaessa julkisen sektorin tehokkuushaasteisiin. Näistä syistä liiketoiminta-analytiikan syvällisen, tutkimukseen pohjautuvan ymmärryksen lisääminen on ensiarvoisen tärkeää. Silti toistaiseksi on vain vähän ymmärrystä siitä, miten yhteiskuntien, organisaatioiden ja yksilöiden on muututtava sopeutuakseen.

Käynnissä onkin kenties yksi merkittävimmistä teknologisista murroksista, joka luo painetta koko yhteiskuntaan.

Data-analytiikan koulutukseen panostaminen on jatkossa yhä suurempi vetovoimatekijä. Myös Oulun alueella on viime vuosina tartuttu asiaan, ja Oulun korkeakouluissa alan koulutusta on kehitetty voimakkaasti.

Uusien monipuolisten osaamis-yhdistelmien rakentaminen on olennaisen tärkeää, jotta kaivattua kompetenssia ja kokonaisvaltaista osaamista datan hyödyntämisessä syntyy alueelle.

Oulun ammattikorkeakouluun on kehitetty uusi data-analytiikan ylempi ammattikorkeakoulututkinto, jonka painopisteinä ovat data-analytiikan käytännön työtehtävät, kuten datan keruu, prosessointi, analysointi ja visualisointi.

Oulun yliopistossa puolestaan on tarjolla kaksivuotinen kansainvälinen liiketoiminta-analytiikan maisteriohjelma, joka yhdistää kauppätieteen, tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn osaamista ja vahvuuksia, sekä liiketoiminta-analytiikan kandidiohjelma, joka tarjoaa maisteriohjelmaan yhdistettynä vahvan ja kokonaisvaltaisen teoreettisia ja käytännön analytiikkataitoja yhdistävän koulutuspaketin.

Systemaattinen tutkimustoiminta toimii opetuksen jatkuvassa kehittämisessä ja laadun varmistajana. Luonnollinen ja erittäin tarpeellinen analytiikan koulutuksellinen jatkumo onkin ollut myös tohtori-

koulutuksen perustaminen liiketoiminta-analytiikan oppiaineeseen.

Koulutussektorilla on siis tartuttu toimeen, jotta datan ja analytiikan mukanaan tuomaa yhteiskunnallisen murroksen haastetta saataisiin taklattia. Monipuolisella, käytännön taitoja korostavalla ja samalla tutkimukseen pohjautuvalla osaamisella luodaan Oulun seudulle uutta ja kaivattua osaamista.

Yhdistettynä alueen perinteisesti vahvaan ICT-osaamiseen analytiikkataidot antavat alueen yrityksille aivan uudenlaista liiketoiminnallista nostetta.

Samalla Oulun alueen profiili muutoksiin nopeasti mukautuvana ympäristönä kirkastuu.

Vaikka analytiikan koulutuksen kehittämisessä on päästy hyvään vauhtiin, täytyy kuitenkin muistaa, että muutokseen on myös muiden alueen toimijoiden reagoitava. Tutkimuksen ohella tarvitaan siis laajaa alaista, eri sidosryhmät osallistavaa yhteistä keskustelua.

Koulutuksen käytännön hyödyllisyyden keskeisenä takaajana on opetuksen linkittyminen yritysten aitoihin liiketoimintahaasteisiin. Tiiwiällä yritysysteistyöllä yritysten ja korkeakoulujen välillä voimme luoda osaamista, jonka avulla dataa voidaan muuttaa viljavaksi liiketoiminnan ja kilpailuedun kasvualustaksi. ☒

Timo Koivumäki on liiketoiminta-analytiikan apulaisprofessori ja dosentti Oulun yliopistossa, Ilpo Virtanen on yliopettaja ja dosentti Oulun ammattikorkeakoulussa.